

Igor Rozman, predsednik SIQHA, tekmovalec, lastnik in rejec konj pasme **quarter**

»Moja vizija je promocija reje skozi šport«

Besedilo: Sara Primec / **Foto:** osebni arhiv Igorja Rozmana

Igor Rozman je človek, ki stvari ne počne na pol. Ko mu je življenje nekaj let nazaj predstavilo westernski stil jahanja, ga je ta nemudoma pritegnil. Danes Rozman ni več zgolj ljubitelj konj v kavbojkah in s klobukom, temveč lastnik nekaterih mednarodno najuspešnejših reining konj pri nas, tekmovalec, ki je z lastnim konjem nastopil na največjem ameriškem reining derbyju, poleg tega pa še predsednik SIQHA in ime, ki ga v mednarodnih reining krogih dobro poznajo.

Za aktivnega poslovneža Igorja Rozmana so konji že dolgo mnogo več kot le prosti čas – so strast, izziv in pot, ki ga je iz Slovenije popeljala tudi na velika mednarodna prizorišča. V svetu westernskega jahanja in reininga si je skozi leta nabral številne izkušnje, njegova ekipa Rozman Performance QH na mednarodnih tekmovanjih niza zavidljive rezultate, leta 2023 je kot prvi Slovenec nastopil na prestižnem NRHA Derbyju v ZDA. Ob vsem tem kot predsednik Slovenskega združenja quarter konja – SIQHA skrbi za promocijo in dejavno soustvarja razvoj te konjeniške panoge pri nas. Z njim smo se pogovarjali o njegovi poti v svet westerna, reji vrhunskih konj, izkušnjah iz tujine ter o prihodnosti westernskega jahanja in reje pri nas.

G. Rozman, vaša pot v svet konj se je začela precej spontano. Kaj vas je pritegnilo h konjem in westernskemu načinu jahanja?

»Pritegnila me je sproščenost westerna, ki je v primerjavi z angleškim slogom jahanja manj formalen. Pri westernu je vse bolj spontano, dokler seveda ne zaplavaš v neke profesionalne ali pol-profesionalne vode, ko postane vse zelo popredalčkano, čeprav še vedno nastopaš v kavbojkah. Ko si v tem, ugotoviš, da je potrebno vse, od začetkov v reji, preko dobrega trenerja do končnega rezultata, ki naj bi bil nek vrhunski športni konj, zelo natančno načrtovati in da v tem pravzaprav ni veliko prostora za spontanost.«

Ste v konjeništvo vstopili kot jahač, ljubitelj konj ali človek, ki ga je takoj zanimal šport?

»Predvsem kot ljubitelj konj. S konji sem se sicer ukvarjal že prej, ampak je šlo bolj za prostočasno jahanje.«

Kaj je bilo tisto, zaradi česar ste se v nekem trenutku odločili, da konji ne bodo samo hobi, ampak pomemben del vašega življenja?

»Konje imam še vedno za hobi. Na svojo konjeniško dejavnost ne gledam kot na posel, kjer bi služil nek denar, predvsem je to moja strast. Če ne bi bilo strasti, to ne bi funkcioniralo v okviru nekega poslovnega modela. Svoj posel imam v podjetju Bredent, ki je izrazito mednarodno usmerjeno, in tu imam dovolj »poslovnega« stresa. Moja konjeniška zgodba se je pletla spontano, vedno bolj sem se poglabljal v konje. Verjetno sem tak tip človeka – zame je izziv izvedeti več, sodelovati s trenerji, iti na višji nivo, doseči največ, kar lahko.«

Ste poslovnež, predsednik SIQHA, lastnik, tekmovalec in še bi lahko naštevala. Kaj od tega ostane pred vrati, ko vstopite v hlev?

»Nič. (smeh) Prvotno je bilo mišljeno, da imamo dva konja, malo za jahanje in veselje. Ampak očitno ne morem iz svoje kože, vedno si želim več. Hitro spletam poslovne in prijateljske vezi z novimi ljudmi, brez težav pristopim do človeka, se pogovorim z njim, vprašam za nasvet. S takim odnosom sem vedno dobil primeren odgovor in samo še več novih priložnosti. Konje imam sicer za nekakšen »pobeg« od poslovne realnosti, a v resnici se ta strast do konj na neki točki spet obrne v posel – treba je skrbeti za nakup sena in žita, posledično smo začeli uvažati konjsko krmo, za to krmo je bilo treba urediti skladišče ... Očitno sem tak tip človeka, da se na koncu vedno vrnem k poslu.«

Igor Rozman in Smoking Bun, vrhunski dvoletnik v lasti Rozmana, ki v naslednjem letu vstopa v tekmovalne arene.

V lasti imate 11 konj, a zase pravite, da niste rejec. Vrhunske konje kupujete z namenom športnega udejstvovanja. Kakšna je vaša filozofija pri reji in športu?

»Kdo je rejec, je široko vprašanje. Tudi sam bi lahko rekel, da sem rejec – imeli smo kobile in žrebeta. Ampak res se dejansko nimam za pravega rejca, nekako nimam potrpljenja za to. Reja je proces z veliko načrtovanja, pregledovanja krvnih linij, imeti moraš kobilo, potem žrebeta, preden to žrebe odraste, začne s treningom in doseže rezultate, so v westernskem svetu mimo vsaj štiri leta. Zato sam najraje kupujem letnike

ali dvoletnike tik pred začetkom treninga. Potem začnemo s trenerji iz naše ekipe s konjem delati. Trudim se kupovati konje, ki so vzrejeni v Sloveniji, kar ni vedno enostavno, saj izbira vrhunskih konj ni velika. Ni problem dobiti konja, ki ima dobro krvno linijo, izziv je dobil konja, ki je »trainable« – sodelovalen pri treningu, ki daje rezultate. Sama krvna linija niti ni garancija za uspeh, vseeno pa dobra genetika k uspehu pripomore. Pri reji ne maram čakanja. Če vidim konja, ki mi je všeč, njegovo kvaliteto potrdim še s posvetom s trenerjem in ga kupim. Če takega konja najdem v Sloveniji, sem še toliko bolj vesel, saj s tem pomagam razvoju slovenske reje. Rečem lahko, da imamo pri nas kar nekaj dobrih rejcev; sam sodelujem najmanj s tremi. V zadnjih letih na evropskih tekmovanjih tako sodelujem večinoma s konji slovenske reje in rezultati so odlični.«

Na kaj ste pri nakupu konja poleg rodovnika in genetike še pozorni? Kaj botruje k temu, da v konju vidite potencial?

»Gotovo je genetika zelo pomembna. Potem je tu še struktura konja, tretji faktor pa je kobila, njegova mama. Pavšalno radi rečemo, da 70 procentov lastnosti žrebetu da kobila in ne žrebec. V Sloveniji so včasih delali veliko napako, ko so vrhunske žrebce pripuščali k slabim kobilam, kar je bila res slaba naložba. Vedno sem pozoren, ali ima mama že potomce, ki so dosegali dobre rezultate. Takih kobil je v Sloveniji relativno malo, še manj je kobil z nekimi zaslužki. Pri NRHA se namreč vse meri v zaslužku, v t. i. PE-ju – »producing earnings«. Pri nas imamo kobile s PE nekje do 20.000, 30.000 evrov. V tujini najdemo kobile tudi z do 300.000 evri zaslužka. Treba se je sicer zavedati, da gre pri takih kobilah za manipulacijo z embrii in ima kobila s pomočjo nadomestnih

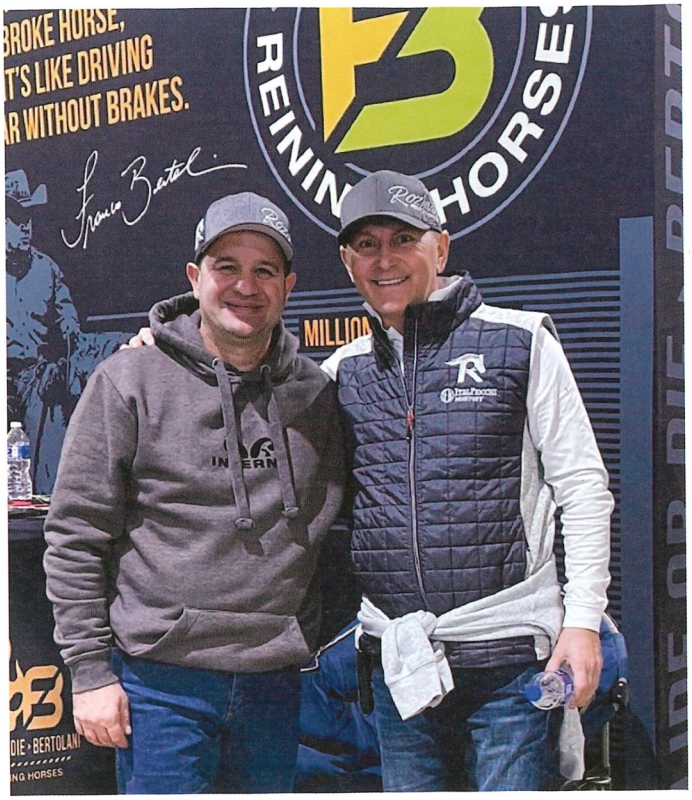

Igor Rozman in As Smooth As Ice med nastopom na prestižnem NRHA Deryju leta 2023.

mam na leto po štiri žrebeta. Tudi nagrade v ZDA so bistveno večje in zneski zaslužka konja so temu primerni. Skratka, pozoren sem na konstrukcijo, krvno linijo in potencial mame konja, ki ga želim kupiti. Trenutno imamo v hlevu tri konje enake krvne linije, od iste mame. To je kobila Baby Vintage, nahaja se v Sloveniji, prišla pa je iz Teksasa. Njena potomka je naša Vintage R Faces, ki ima trenutno zaslužek preko 10.000 evrov, s čimer je slovenska kobila z največ zaslužka. Novembra se imamo namen z njo udeležiti še Euro Derbyja v Lyonu. V treningu imamo dvoletnika iste mame, pri nas pa je tudi enoletnik, torej dva polbrata kobile Vintage R Faces. To linijo vlečemo, saj daje res sposobne konje za trening.«

Ekipa Rozman Performance QH s trenutno najuspešnejšo kobilo Vintage R Faces.

Rozman in Franco Bertolani, eden od najboljših tekmovalcev v reiningu na svetu.

Hurricane Jaba, konj, za katerega Rozman pravi, da je najbolj zaznamoval njegovo konjeniško pot.

Kako se odločate, katere konje in jahače pošljete na tekmovanja? Večinoma tekmujete doma ali v tujini?

»V Sloveniji je reininga in samih tekmovanj relativno malo. Vse, kar je, so tekme, organizirane v sklopu SIQHA, gre za nekakšno prvenstvo za nagrado SIQHA. To so naše bazične tekme, ki se tudi dogajajo pri nas na Prestranku. Tekme v tujini izbiramo glede na zaslužek oziroma na vloženi denar. Nagradni slad nekega italijanskega Futurityja v Cremoni se na primer vrti okrog milijona evrov. Tam je bila naša Vintage R Faces druga. Izbiramo med velikimi tekmami, na primer nemški Kreuth, največ tekem obiščemo v italijanski Cremoni, močne regionalne tekme potekajo tudi v Italiji v Venetu. V Venetu pogosto in uspešno tekmujemo tako naša ekipa, kot tudi drugi slovenski tekmovalci – in dosegajo zavidljive rezultate. Nismo samo mi tisti, ki tekmujemo v tujini, kar nekaj jih je, ki trenirajo doma in se športno udejstvujejo na tujem.«

Kje trenutno trenirate in kdo vse sestavlja vašo ekipo?

»Trenutno imamo v najemu celoten objekt Gradu Prestranek. Vse konje, ki sem jih imel v lasti po Evropi, sem v zadnjem času pripeljal v Slovenijo na Prestranek. Tam deluje tudi celotna naša ekipa. Glavni trener je Aljaž Urbiha, njegova pomočnica je Tia Malavašič. Pri treningu nam pomaga še Italijanka Giulia Pasquini. Imamo tudi nekaj non-pro jahačev, ki imajo konje pri nas. Vsi konji so lastniški, delijo pa se na konje kategorije open, ki jih jahata Aljaž in Tia, ter konje kategoriji non-pro, ki jih jahamo jaz in drugi jahači.«

Kateri konj pa je najbolj zaznamoval vašo dosedanjo konjeniško pot?

»Hurricane Jaba. Kupil sem ga zase na začetku svoje konjeniške poti. Pri tem je bil pomemben element sreče, da sem do tega konja sploh prišel. Ko sem se usedel nanj, sem imel občutek, da sem vrhunski jahač – tako dober je bil konj. Hitro sem spoznal, da je Hurricane Jaba konj večje kapacitete, kakor ga jaz sploh potrebujem. Italijana Pierluigija Fabbrija, ki mi je pomagal pri nakupu, sem vprašal, če bi morda on tekmoval s tem konjem. Čez poletje sta trenirala, nato pa sta se jeseni udeležila avstrijskega Futurityja Level 3 – konj je postal t. i. »Co-Champion« z enormnim rezultatom 222 točk. Uspeh je ponovil na italijanskem futurityju, nato pa se je odlilni odrezal tudi na vseh ostalih tekmah in si pridelal okrog 15.000 evrov kariernega zaslužka. Pri devetih letih smo ga prodali, ostal je v Sloveniji in vesel sem, da ga na tekmah še vedno videvam.«

Svoje konje imate tudi v ZDA. Kaj vas je pritegnilo k temu, da se podate tudi v lastniški svet ameriških reining konj?

»V ZDA sem imel v lasti tri konje. Lansko leto sta bila dva prodana, tako da imam trenutno samo enega. To je vrhunski konj Smoking Bun, potomec legendarnega žrebca Colonels Smoking Gun (Gunner) in kobile The Bun Is Dun, hčerke slovitega Hollywood Dun It. Njegov oče Gunner je sicer umrl dobro desetletje nazaj, tako da je Smoking Bun produkt embrio manipulacije. Smoking Bun je trenutno v Oklahomi, ima dve leti, v naslednjem letu se začne njegova tekmovalna sezona.

Dejansko sta ameriški in evropski westernski svet zelo prepletena – veliko ameriških trenerjev in jahačev deluje v Evropi in obratno. Eden takih je tudi Brazilec Franco Bertolani, ki je deloval v Italiji, nato pa se je preselil v Teksas. Tam je zelo uspešno odjahal par vrhunskih konj in postal »NRHA Million Dollar Rider«, torej je na tekmovanjih presegel zaslužek milijona ameriških dolarjev. Gre za resnega tekmovalca, trenutno je med najboljšimi desetimi na svetu. Skozi najino poznanstvo in preko obiska ameriških tekem sem se odločil poskusiti postati lastnik konja v ZDA. To sem vzel kot neko avanturo. S Francom sva v Teksasu izbrala konja, ki ga je nato on treniral. As Smooth As Ice je na tekmah dosegal lepe rezultate, a mu je morda za čisto malo umanjkala kvaliteta za vrhunski Level 4, ki ga sicer jaha Franco. Iz tega je prišlo do odločitve, da bi konja lahko prišel jahat jaz. Odšel sem v Teksas, tam treniral, nato pa se v Oklahomi udeležil derbyja. To je verjetno špica od špice, ki jo lahko v tem športu doživiš. Jahati NRHA Derby je bila neverjetna izkušnja in prepričan sem, da zame ni zadnja. Moja ameriška zgodba je v bistvu nekaj, kar počnem za mojo dušo.«

Kakšen je bil občutek kot Slovenec, predstavnik majhne evropske države, nastopiti na tako velikem tekmovanju kot je NRHA Derby?

»V bistvu je bilo malo hecno. Bil sem neka eksotika sredi tiste vrhunske scene. Do mene je prišla tudi novinarka NRHA-ja, da sva naredila intervju, in bila povsem presenečena nad Slovenijo. »Pa saj to ste velikosti Massachusettsa, a tam imate konje in westernsko jahanje?« je bila presenečena. Resnično so bili začudeni, od kod sem se vzel.
Izkušnja nastopa v ogromni dvorani pred 15.000 gledalci je nekaj, kar moraš psihično predelati, preden sploh vstopiš v areno, da lahko vzdržiš pritisk. Ampak tekmovanje sem vzel z neko lahkoto, bistvo je bila izkušnja te velike tekme, rezultat je bil čisto sekundarnega pomena. V prihodnosti si mogoče želim doživeti še Futurity – tekmo za mlade 3-letne konje. V ZDA je to največje tekmovanje poleg že omenjenega Derbyja.«

Kakšni so načrti z vašim ameriškim žrebcem Smoking Bunom?

»Želja je konja decembra 2027 pripeljati na Futurity. Pred tem ga čaka še nekaj tekem, kjer bomo testirali njegovo kvaliteto. Zaenkrat kaže dobro, konj je v treningu pri vrhunskem italijanskem jahaču Mirku Midiliju v Oklahomi, kjer ga redno obiskujem. Smoking Bun je res nekaj posebnega, tako po krvni liniji kot po izgledu in sposobnostih. Po mami je tudi polbrat Walla Wiz A Dun It, zelo uspešnega žrebca, ki ga imamo v Sloveniji.«

Že drugi mandat zaporedoma predsedujete združenju SIQHA. V zadnjih letih je število tekmovalcev v westernskih disciplinah pri nas opazno naraslo. Kaj je po vašem mnenju vzrok za velik interes na tem področju?

»Ko sem šest let nazaj prevzel vodenje SIQHA, sem si za cilj zastavil promocijo reje skozi šport. To se sedaj zelo dobro uresničuje. Za sabo ima odlično ekipo, ki se trudi, pelje to zgodbo in jo bo naprej peljala tudi, če v tretje ne kandidiram več. Promocija reje skozi šport se sedaj kaže kot povečan interes za tekme, kjer je ogromno mladih tekmovalcev. Največ tekmovalcev tekmuje prav v Youth kategoriji do 18 let, ti tekmovalci s seboj pripeljejo mame, očete, babice, dedke – to so potencialni kupci za mlade, naprednejše, nove konje. Organiziramo pet tekem na leto, vsaka traja dva dni. Porast tekmovalcev je ogromen. Enkrat na leto priredimo odmevno rejsko razstavo. Vse to ni samo rezultat politike, ampak predvsem udejstvovanja ekipe, s katero res dobro sodelujemo. Izpostaviti moram kvalitetno delo vseh strokovnih svetov, sekretarke Katje Zrimšek, Andreja Zrimška, ki je naš predstavnik v AQHA; imamo vrhunsko podporo AQHA, naše delo je prepoznala tudi naša vlada. Iz nekega ljubiteljskega združenja smo zrasli v resno organizacijo. Mislim, da smo trenutno največja rejska organizacija v Sloveniji, z največjim številom članov. Ljudje SIQHA prepoznajo kot svojo organizacijo, kar je zelo pomembno.«

Kako vidite reining in ostale westernske discipline v Sloveniji čez 10 let?

»Reining je ena od disciplin, ki pa je mogoče najdražja. Za reining so potrebni posebna infrastruktura, konji specifične rejske linije ... Večji prirast vidim v drugih disciplinah, v ranch ridingu, trailu, horsemanshipu. To so discipline, ki ne zahtevajo toliko finančnega vložka in zelo specifičnih treningov. Reining je žal povezan z večjimi stroški, je pa neka češnja na torti westernskih tekmovanj, res je atraktivna in zanimiva disciplina. V svetovnem merilu je to konjeniška panoga, kjer se obrne največ denarnih skladov, največ konj. Konji pasme quarter veljajo za najštevilčnejšo in najbolj razširjeno pasmo na svetu.«

Kakšen bi bil vaš nasvet mladim, ki si želijo uspeha v westernskih disciplinah in nastopov na velikih evropskih ali svetovnih tekmovanjih?

»Imeti morajo cilj in vizijo. Vedeti morajo, s kom bodo dosegli ta cilj – sami s konjem ne bodo uspeli. Imeti morajo trenerja, strokovno vodenje skozi proces. Treba je izbrati konja, primernega njihovemu trenutnemu nivoju znanja, trenirati, nadgrajevati, napredovati. V konjeništvu sta dva športnika – konj in jahač. Če je konj pripravljen, jahač pa ne, rezultata ne bo, in obratno. Pomembna je tudi energija med konjem in jahačem, tekmovalni odnos – tu ne govorim o božanju in crkljanju, temveč o sodelovanju pri treningu, delu in na tekmovanjih.«

G. Rozman, najlepša hvala za vaš čas in atraktivne odgovore. Veliko uspeha na vseh področjih vam želimo še naprej!